

LA/Alaluuusua/mu

Opastins Itä 7
Semaförbron

00520 HELSINKI
HELSINGFORS 52

26.2.1981

Puhelin 1511
Telefon

Työeläkelaitoksille

TEL 11 §:N MUKAISESTI REKISTERÖIDYISTÄ LISÄEDUISTA VASTAAVAN ELÄKESÄÄTIÖN MALLISÄÄNNÖT

Eläketurvakeskuksen hallitus on 11.2.1981 vahvistanut TEL 11 §:n mukaisesti rekisteröidyistä lisäeduista vastaavan eläkesäätiön mallisäännöt. Tällaisia mallisääntöjä ei ole laadittu aikaisemmin Eläketurvakeskuksen toimesta.

Mallisäännöt on laadittu silmällä pitäen sellaista eläkesäätiötä, jonka tarkoituksena on vastata sekä TEL:n mukaisesta vähimmäiseläketurvasta että TEL:n mukaisista lisäeduista. Mallisääntöjen liitteessä on otettu huomioon se tilanne, että eläkesäätiön vastattavana on myös sellaisia vanhoja eläke-etuja, joita ei voida rekisteröidä TEL:n mukaisiksi.

TEL 11 §:n mukaisia lisäetuja koskevat kohdat on laadittu Eläketurvakeskuksen hallituksen vahvistaman lisäetujen kartan perusteella. Muissa, esimerkiksi vähimmäiseläketurvaa, eläkkeen suorittamista ja hallintoa koskevissa kohdissa on seurattu aikaisemmin vahvistettuja mallisääntöjä.

ELÄKETURVAKESKUS

LIITE

Mallisäännöt eläkesäätiötä varten, jonka tarkoituksena on vastata työntekijäin eläkelain (TEL) mukaisesta vähimmäiseläketurvasta sekä saman lain 11 §:n mukaisesti rekisteröidyistä lisäeduista.

JAKELU

A 1-8
B 1

14.1.1981

MALLISAÄNNÖT ELÄKESAÄTIÖTÄ

varten, jonka tarkoituksena on vastata työntekijäin eläkelain (TEL) mukaisesta vähimmäiseläketurvasta sekä saman lain 11 §:n mukaisesti rekisteröidyistä lisäeduista

ELÄKESÄÄTIÖN NIMI, KOTIPAikka JA TARKOITUS

1 § Eläkesäätiön nimi on .....

Eläkesäätiön kotipaikka on ..... kaupunki/kunta.

2 § Eläkesäätiössä on kaksi osastoa, A ja B.

A-osaston tarkoituksena on vastata työntekijäin eläkelain (TEL) 11 §:n mukaisesti rekisteröidyistä jäljempänä määritellyistä lisäeduista.

B-osaston tarkoituksena on TEL:ssä säädetyn vähimmäiseläketurvan mukaisten etujen antaminen.

Vaihtoehto edelliselle momentille.

B-osaston tarkoituksena on TEL:ssä säädetyn vähimmäiseläketurvan mukaisten etujen antaminen 17 §:ssä mainituin eläkkeen saamisen ehtoihin tehdyin parannuksin.

A-OSASTON MUKAINEN ELÄKETURVA

3 § A-osaston toimintapiiriin kuuluvat kaikki .....
jota jäljempänä kutsutaan työnantajaksi, TEL:n alaisessa työsuhteessa olevat 23 vuotta täyttäneet henkilöt, joiden työsuhde työnantajaan on yhdessä tai

useammassa vähintään kuukauden pituisessa jaksossa jatkunut vähintään ..... ajan. Henkilö, jonka työsuhde alkaa sen kalenterivuoden syyskuun 1 päivän jälkeen, jolloin hän täyttää 63 vuotta, ei kuulu A-osaston toimintapiiriin.

4 §

A-osastosta suoritetaan jäljempänä mainituin edellytyksin vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys- ja perhe-eläkkeitä sekä hautausavustusta.

5 §

A-osaston toimintapiiriin kuuluvan henkilön eläkkeeseen oikeuttava palvelusaika luetaan alkavaksi siitä ajankohdasta, jona hän työnantajan palveluksessa ollessaan täytti 23 vuotta tai sanotun iän saavutettuaan tuli työnantajan palvelukseen.

Palvelusajaksi katsotaan koko se aika, jonka osaston toimintapiiriin kuuluva on 23 vuotta täytettyään ollut yhdessä tai useammassa vähintään kuukauden pituisessa jaksossa työsuhteessa työnantajaan, sekä se aika, jona hän on ollut oikeutettu tämän työsuhteen perusteella TEL 6 §:n 3 momentin mukaiseen työkyvyttömyyseläkkeeseen. Eläkeiän täyttämisen jälkeen palveltua aikaa ei lueta eläkkeeseen oikeuttavaksi palvelusajaksi.

Eläkesäätöön hallituksella on oikeus henkilön tullessa toimintapiiriin työnantajan esityksestä hyväksyä A-osaston mukaiseksi palvelusajaksi ylimääräistä eläkkeeseen oikeuttavaa aikaa.

6 §

A-osaston toimintapiiriin kuuluvan henkilön eläkkeen perusteena olevalla palkalla tarkoitetaan samaan työsuhteeseen perustuvaa TEL:n mukaisen peruseläkkeen perusteena olevaa palkkaa.

Vanhuuseläke

7 § Oikeus saada A-osaston mukaista vanhuuseläkettä on jokaisella toimintapiiriin kuuluvalla henkilöllä, kun hän on täyttänyt eläkeiän edellyttäen, että hänen TEL:n alainen työsuhteensa on päättynyt.

Eläkeikä on .... vuotta.

Täysi lisäeläke on niin suuri, että sen ja samaan työsuhteeseen perustuvan TEL:n mukaisen peruseläkkeen yhdessä muodostama täysi kokonaiseläke on ..... (enintään 66) prosenttia 6 §:ssä tarkoitetusta palkasta. Peruseläke lasketaan tällöin ottamatta huomioon TEL 5 a, 7 b ja 7 c §:än mukaisia korotuksia.

Täyden lisäeläkkeen saamisen edellytyksenä on ..... (300-480) eläkkeeseen oikeuttavaa palveluskuukautta. Jos palveluskuukausia on vähemmän kuin ..... (300-480), lisäeläke määrätään siten, että kokonaiseläke on eläkkeeseen oikeuttavien palveluskuukausien lukumäärän osoittama ..... (300.-480.) osa täyden kokonaiseläkkeen määrästä.

Lisäeläkkeen määrää rajoitetaan siten, että se yhdessä

- TEL:n ja lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (LEL) mukaisten vanhuuseläkkeiden kanssa,
- kansaneläkkeen perusosan kanssa sen määräisenä kuin se on eläketapahtumavuotta edeltäneen kalenterivuoden marraskuun 1 päivänä¹⁾
- sekä sellaisten työ- ja virkasuhteisiin ja yrittäjien eläkelain (YEL) ja maatalousyrittäjien eläkelain (MYEL) alaisiin yrittäjänäolo-

1) voidaan jättää pois

jaksoihin perustuvien muiden vanhuuseläkkeiden kanssa, jotka työnantaja on henkilön tullessa A-osaston toimintapiiriin ilmoittanut eläkesäätiölle otettavaksi huomioon,

on enintään 60 (66) prosenttia korkeimmasta TEL:n mukaisen eläkkeen perusteena olevasta palkasta. Peruseläkkeet lasketaan rajoitusta tehtäessä ottamatta huomioon TEL 7 c §:ssä tarkoitettua lapsikorotusta.

Jos vanhuuseläkettä saavan henkilön peruseläkkeeseen sisältyy TEL 7 c §:n mukainen lapsikorotus, lisäeläkkeen määrää vähennetään niin, että se yhdessä peruseläkkeen ja muiden lisäeläkettä rajoitettaessa huomioon otettujen eläkkeiden kanssa, on enintään 60 (66) prosenttia korkeimmasta TEL:n mukaisen eläkkeen perusteena olevasta palkasta. Kansaneläkettä ei tällöin oteta huomioon.

Lisäeläkettä määrättäessä peruseläke lasketaan ottaen huomioon TEL 8 §:n mukainen yhteensovitus kansaneläkkeen sekä TEL:n, LEL:n, MYEL:n ja YEL:n mukaisten eläkkeiden kanssa. Yhteensovituksessa ei oteta tällöin huomioon TEL 9 §:n 2 momentin mukaista eläkkeen ennakkokorotusta. Työntekijän mahdollista palvelusta yli eläkeiän ei oteta huomioon peruseläkettä laskettaessa.

(Seuraavaksi momentiksi voidaan valita jompikumpi seuraavista vaihtoehtoista, jos eläkeikä on alle 65 vuotta.)

Vaihtoehto 1. Vanhuuseläkkeen saajalle, jonka eläkeikä on alhaisempi kuin 65 vuotta, maksetaan lisäksi 65 vuoden ikään saakka se määrä, jolla 65 vuoden iästä alkavat eläkkeet ovat 5 momentin mukaista rajoitusta tehtäessä pienentäneet lisäeläkkeen määrää.¹⁾

1) Voidaan määritellä pelkästään kansaneläkkeestä johtuvan vähennyksen suuruiseksi.

Vaihtoehto 2.

Vanhuuseläkkeen saajalle, jonka eläkeikä on alhaisempi kuin 65 vuotta, maksetaan 65 vuoden ikään saakka lisäosa, joka on kansaneläkkeen perusosan ja 5 momentin mukaista rajoitusta tehtäessä huomioon otettavien 65 vuoden iästä alkavien muiden eläkkeiden suuruinen.¹⁾ Lisäosan määrää rajoitetaan kuitenkin niin, että lisäeläke alennetun eläkeiän ja 65 vuoden iän välisenä aikana yhdessä muiden alennetusta eläkeiästä alkavien 5 momentin mukaista rajoitusta tehtäessä huomioon otettavien vanhuuseläkkeiden kanssa on enintään 60(66) prosenttia korkeimmasta TEL:n mukaisen eläkkeen perusteena olevasta palkasta. Jos 5 momentin mukaista rajoitusta tehtäessä jätetään kansaneläkkeen perusosa huomioon ottamatta, lisäosan rajoittaminen suoritetaan ilman kansaneläkettä vastaavaa osaa.

Lisäeläkkeen suuruutta eläketapahtuman yhteydessä määrättäessä käytetään eläketapahtumahetkeä vastaavia määriä ilman mahdollista TEL 9 §:n 2 momentin mukaista eläkkeen ennakkokorotusta.

Työkyvyttömyyseläke

8 §

Oikeus saada A-osaston mukaista työkyvyttömyyseläkettä määräytyy TEL:n vähimmäisehtojen mukaisesti.

Täysi työkyvyttömyyseläke on 7 §:ssä mainitulla tavalla lasketun vanhuuseläkkeen suuruinen. Eläkkeeseen oikeuttavaksi palvelusajaksi luetaan myös aika työkyvyttömyyden alkamisesta eläkeikään niissä tapauksissa, joissa tämä aika luetaan TEL:n mukaiseen peruseläkkeeseen oikeuttavaksi saman työsuhteen perusteella. Osaeläkkeenä myönnetyn työkyvyttömyyseläkkeen suuruus on puolet täyden työkyvyttömyyseläkkeen määrästä.

1) Voidaan määritellä pelkästään kansaneläkkeen perusosan suuruiseksi.

Milloin työkyvyttömyys aiheutuu sellaisesta sairaudesta, viasta tai vammasta, joka työntekijällä oli työsuhteen alkaessa, hänellä on oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen tämän työsuhteen perusteella vain, jos hän on tullut työkyvyttömäksi toimintapiiriin tultuaan ja aikaisintaan vuoden kuluttua työsuhteen alkamisesta.

Eläkkeen epäämisen ja vähentämisen osalta sovelletaan TEL 8 b §:n 1 momentin säännöksiä.

Työttömyyseläke

9 §

Oikeus saada A-osaston mukaista työttömyyseläkettä määräytyy TEL:n vähimmäisehtojen mukaisesti.

Työttömyyseläke on yhtä suuri kuin se työkyvyttömyyseläke, johon henkilö olisi oikeutettu, jos hän työttömäksi tullessaan olisi tullut täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavassa määrin työkyvyttömäksi. Työttömäksitulohetki määräytyy samoin kuin peruseläkkeessä.

Perhe-eläke

10 §

Oikeus saada A-osaston mukaista perhe-eläkettä on toimintapiiriin kuuluvan miespuolisen henkilön taikka miespuolisen vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeen saajan kuoltua leskellä ja lapsilla sekä toimintapiiriin kuuluvan naispuolisen henkilön tai naispuolisen vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeen saajan kuoltua lapsilla TEL:n vähimmäisehtojen mukaisesti, (kuitenkin niin laajennettuna, että

- 1) perhe-eläkkeeseen nähden ei noudateta TEL 4 a §:n 1 momentissa mainittua 40 vuoden ikärajoitusta eikä 3 vuoden aikarajoitusta. Viimeksi mainittua aikarajoitusta noudatetaan kuitenkin, jos edunjättäjä avioliiton solmimisesta lähtien kuolemaansa saakka on ollut täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavassa määrin työkyvytön; ja
- 2) TEL 4 a §:ssä ja 4 b §:ssä mainitun 18 vuoden iän sijasta käytetään 21 vuoden ikää.)¹⁾

Täysi lisäeläke on, jos edunsaajia on vähintään kolme, niin suuri, että sen ja samaan työsuhteeseen perustuvan TEL:n mukaisen peruseläkkeen yhdessä muodostama täysi kokonaisaläke on ..... (enintään 66) prosenttia 6 §:ssä tarkoitettusta palkasta. Edellä mainitusta määrästä täysi kokonaisaläke on kolme neljäsosaa, jos edunsaajia on kaksi, ja puolet, jos edunsaajia on yksi. Peruseläke lasketaan tällöin ottamatta huomioon TEL 5 a ja 7 b §:än mukaisia korotuksia.

Täyden lisäeläkkeen saamisen edellytyksenä on ..... (300-480) eläkkeeseen oikeuttavaa palveluskuukautta. Jos palveluskuukausia on vähemmän kuin ..... (300-480) lisäeläke määrätään siten, että kokonaisaläke on eläkkeeseen oikeuttavien palveluskuukausien lukumäärän osoittama ..... (300.-480.) osa täyden kokonaisaläkkeen määrästä. Eläkkeeseen oikeuttavaksi palvelusajaksi luetaan myös aika edunjättäjän työkyvyttömyyden alkamisesta tai kuolinhetkestä eläkeikään niissä tapauksissa, joissa tämä aika luetaan TEL:n mukaiseen peruseläkkeeseen oikeuttavaksi saman työsuhteen perusteella.

1) laajennukset voidaan jättää pois

Lisäeläkkeen määrää rajoitetaan siten, että se yhdessä

- TEL:n ja LEL:n mukaisten perhe-eläkkeiden kanssa,
- perhe-eläkelain mukaisen eläkkeen kanssa sen määräisenä kuin se on eläketapahtumavuotta edeltäneen kalenterivuoden marraskuun 1 päivänä,¹⁾
- sekä sellaisten edunjättäjän työ- ja virkasuhteisiin ja YEL:n ja MYEL:n alaisiin yrittäjänäolojaksoihin perustuvien muiden perhe-eläkkeiden kanssa, jotka työnantaja on henkilön tullessa A-osaston toimintapiiriin ilmoittanut eläkesäätiölle otettavaksi huomioon, on enintään 60 (66) prosenttia korkeimmasta TEL:n mukaisen eläkkeen perusteena olevasta palkasta, jos edunsaajia on vähintään kolme. Jos edunsaajia on kaksi, on mainittu prosenttiluku kuitenkin 45 (49,5) ja jos edunsaajia on yksi, on prosenttiluku 30 (33).

(Seuraava momentti voidaan ottaa vain, mikäli perhe-eläkelain mukainen eläke otetaan rajoitettaessa huomioon)

Edellä mainittua rajoitusta tehtäessä perhe-eläkelain mukainen eläke otetaan huomioon kansaneläkkeen perusosan suuruisena, jos edunsaajia on vähintään kaksi ja muulloin se jätetään huomioon ottamatta.

Lisäeläkettä määrättäessä peruseläke lasketaan ottaen huomioon TEL 8 §:n mukainen yhteensovitus perhe-eläkelain mukaisen eläkkeen sekä TEL:n, LEL:n, MYEL:n ja YEL:n mukaisten eläkkeiden kanssa. Yhteensovituksessa ei oteta tällöin huomioon TEL 9 §:n 2 momentin mukaista eläkkeen ennakkokorotusta.

1) voidaan jättää pois

Lisäeläkkeen suuruutta eläketapahtuman yhteydessä määrättäessä käytetään eläketapahtumahetkeä vastavia määriä ilman mahdollista TEL 9 §:n 2 momentin mukaista eläkkeen ennakkokorotusta.

Perhe-eläke jakautuu edunsaajien kesken siten, että leski saa siitä kaksi ja kukin lapsi yhden yhtä suuren osan.

Perhe-eläkettä ei makseta

- 1) leskelle, jos avioliitto on solmittu edunjättäjän täytettyä 65 vuotta;
- 2) leskelle eikä lapsille, jos
  - edunjättäjä on kuollut vuoden kuluessa työsuhteen alkamisesta ja kuoleman pääasiallisena syynä on ollut sairaus, joka on selvästi ilmennyt ennen työsuhteen alkamista taikka tätä ennen saatu vika tai vamma;
  - edunjättäjä A-osaston toimintapiiriin tullaan lähtien kuolemaansa saakka on ollut täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavassa määrin työkyvytön.

Eläkkeen epäämisen ja vähentämisen osalta sovelletaan TEL 8 b §:n 1 momentin säännöksiä.

Lisäeläkkeen laskeminen eräissä erikoistapauksissa

11 §

Jos henkilö on saanut TEL 6 §:n 3 momentin mukaisesti myönnettyä työkyvyttömyyseläkettä ja jos hän välittömästi eläkkeen päättymisen jälkeen on palannut siihen työsuhteeseen, johon mainittua pykälää on sovellettu, rinnastetaan eläkkeeseen oikeuttavaa palvelusaikaa laskettaessa tämän työsuhteen työsuhde-aikaan työkyvyttömyyseläkkeelläoloaika sekä edellä

mainitun tätä edeltäneen työsuhteen työsuhdeaika. Vastaavasti luetaan tämän työsuhteen peruseläkkeeksi myös työkyvyttömyysajalta ja sitä edeltäneeltä työsuhdeajalta muodostuneet vapaakirjat. Korkeinta TEL:n mukaisen eläkkeen perusteena olevaa palkkaa määrättäessä otetaan edellä mainittujen työsuhteiden ja työkyvyttömyyseläkejakson palkoista huomioon vain viimeisen työsuhteen eläkkeen perusteena oleva palkka. Lisäeläkettä rajoitettaessa ei oteta huomioon työkyvyttömyysajalta eikä mainitusta tätä edeltäneestä työsuhteesta muodostuneita lisäeläkevapaakirjoja. Nämä vapaakirjat vähennetään rajoituksen jälkeen saadun lisäeläkkeen määrästä.

Hautausavustus

12 §

A-osaston mukainen hautausavustus suoritetaan edunjättäjän omaisille tai, jollei näitä ole, sille, joka on maksanut hautauskulut.

Hautausavustuksen suorittamisen edellytyksenä on, että edunjättäjä kuolee ollessaan tai palveltuaan eläkeikään saakka työsuhteessa työnantajaan taikka saadessaan tai ollessaan oikeutettu saamaan sen perusteella TEL 6 §:n 3 momentin mukaista työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkettä tai näiden jatkona maksettavaa vanhuuseläkettä.

Hautausavustus on edunjättäjän TEL 9 §:n 1 momentin mukaisesti tarkistetun eläkkeen perusteena olevan kuukausipalkan ..... (1,2 tai 3-kertainen) määrä.

Yhteensovitus

13 § Jos vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkettä saava henkilö lisäksi saa elinkorkoa tapaturmavakuutuslain tai sotilasvammalain perusteella tai vammansa johdosta maksettavaa jatkuvaa korvausta liikennevakuutuslain perusteella, yhteensovitetaan nämä eläkkeet ja hänen työ- tai virkasuhteeseensa tai yrittäjätoimintaansa perustuvat vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeensä noudattaen soveltuvin osin TEL 8 ja 8 a §:n säännöksiä.

(Seuraava virke otetaan vain, jos lisäeläkettä rajoitettaessa on käytetty prosenttilukua 66.)

Yhteensovitusrajaa laskettaessa käytetään kuitenkin prosenttilukua 66 ja osaeläkettä yhteensovitettaessa käytetään prosenttilukua 33.

(Seuraava virke otetaan vain, jos lisäeläkettä rajoitettaessa ei kansaneläkettä ole otettu huomioon.)

Yhteensovitusrajaa laskettaessa ei tehdä TEL 8 §:n 2 momentissa tarkoitettua vähennystä.

Jos saman kuolemantapauksen johdosta suoritetaan sekä työ- tai virkasuhteeseen tahi yrittäjätoimintaan perustuvaa perhe-eläkettä että tapaturmavakuutuslain tai sotilasvammalain mukaista huoltoeläkettä tai liikennevakuutuslain mukaista jatkuvaa korvausta, nämä eläkkeet yhteensovitetaan noudattaen soveltuvin osin TEL 8 ja 8 a §:n säännöksiä.

(Seuraava virke otetaan vain, jos lisäeläkettä rajoitettaessa on käytetty prosenttilukua 66, 49,5 ja 33.)

Yhteensovitusrajaa laskettaessa käytetään kuitenkin edellä 10 §:n 4 momentissa eläkettä rajoitettaessa käytettyjä edunsaajien lukumäärän mukaan määräytyviä vastaavia prosenttilukuja.

Perhe-eläkelain mukaisena eläkkeenä otetaan huomioon enintään se määrä, jota käytetään eläkettä rajoitettaessa.

Vaihtoehto.

(Mikäli lisäeläkettä rajoitettaessa ei perhe-eläkelain mukaista eläkettä ole otettu huomioon, kuuluu edellinen virke seuraavasti.)

Yhteensovitusrajaa laskettaessa perhe-eläkelain mukaista eläkettä ei oteta huomioon.

Yhteensovituksen johdosta lisäeläkettä vähennetään kuitenkin vain sen verran, että kokonaiseläke pysyy vähintään yhtä suurena kuin se olisi, jollei oikeutta tapaturmavakuutus-, sotilasvamma- ja liikennevakuutuslain mukaisiin eläkkeisiin olisi ollut.

Vapaakirja

14 §

Jos A-osaston toimintapiiriin kuuluvan työsuhde työnantajaan päättyy taikka eläketurva muuten lakkaa ennen kuin hän tai hänen edunsaajansa olisi oikeutettu saamaan eläkettä, heillä on oikeus A-osaston mukaisesta eläketurvasta muodostuneeseen sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien työeläkelakien mukaisten vapaaehtoisten lisätujen vapaakirjan ehtojen ja perusteiden mukaiseen vapaakirjaan. Vapaakirjaa ei muodostu hautausavustuksen osalta.

Työsuhteen päättyminen ei kuitenkaan vaikuta eläketurvan voimassaoloon, jos toimintapiiriin kuuluneella on tai olisi oikeus saman työsuhteen perusteella B-osaston mukaiseen työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeeseen tai hänen edunsaajallaan oikeus B-osaston mukaiseen perhe-eläkkeeseen, jonka suuruutta määrätessä otetaan huomioon eläkeikään jäljellä oleva aika.

Indeksisidonnaisuus

- 15 § A-osaston mukaiset eläkkeet ja vapaakirjat tarkistetaan sen mukaisesti kuin sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö TEL 9 §:n nojalla määrää.

B-OSASTON MUKAINEN ELÄKETURVA

- 16 § B-osaston toimintapiiriin kuuluu jokainen työnantajaan työsuhteessa oleva henkilö, jolle työnantaja on TEL:n perusteella velvollinen järjestämään eläketurvan.

Vaihtoehto 1.

(Eläkkeen saamisen ehdot oltava samat kuin A-osastossa)

- 17 § B-osaston toimintapiiriin kuuluvalla tai kuuluneella työntekijällä on TEL:n vähimmäisehtojen mukaisesti oikeus saada eläkesäätiöltä vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkettä ja hänen edunsaajillaan perhe-eläkettä. Lisäksi säätiö voi myöntää kuntouttamiseen liittyviä sekä muita TEL:ssä tarkoitettuja etuja.

Eläkeikä on 65 vuotta.

Edunsaajalla tarkoitetaan B-osastossa henkilöä, jolla TEL:n säännösten mukaan on oikeus perhe-eläkkeeseen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen etujen määräämisperusteet ja suuruus määräytyvät TEL:n, sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten sekä näiden sääntöjen mukaisesti.

Vaihtoehto 2.

(Eläkkeen saamisen ehdot oltava samat kuin A-osastossa)

17 § Oikeus saada B-osaston mukaista vanhuuseläkettä on jokaisella toimintapiiriin kuuluvalla henkilöllä, kun hän on täyttänyt eläkeiän edellyttäen, että hänen TEL:n alainen työsuhteensa on päättynyt.

Eläkeikä on .... vuotta. Jos henkilö tulee B-osaston toimintapiiriin eläkeiän täytettyään, pidetään hänen eläkeikänään 65 vuotta.

Jos työsuhde jatkuu henkilön täytettyä eläkeiän, myös tämä palvelusaika luetaan eläkkeeseen oikeuttavaksi, kuitenkin enintään 65 vuoden iän täyttämiseen saakka. Tähän eläkkeen osaan ei sovelleta TEL 5 §:n 2 momentin 1 virkkeen säännöstä. Näin karttuva eläke vastaa eläkeikää 65 vuotta. Eläkepalkkana käytetään alennettua eläkeikää vastaavaa eläkepalkkaa. Jos henkilö tulee alennetun eläkeiän täyttämisen jälkeen työkyvyttömäksi työsuhteessa ollessaan, hänelle myönnetään työkyvyttömyyseläkkeen asemesta vanhuuseläke.

Oikeus saada B-osaston mukaista työkyvyttömyyseläkettä määräytyy TEL:n vähimmäisehtojen mukaisesti.

Oikeus saada B-osaston mukaista työttömyyseläkettä määräytyy TEL:n vähimmäisehtojen mukaisesti.

Oikeus saada B-osaston mukaista perhe-eläkettä on toimintapiiriin kuuluvan miespuolisen henkilön taikka miespuolisen vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeen saajan kuoltua leskellä ja lapsilla sekä toimintapiiriin kuuluvan naispuolisen henkilön tai naispuolisen vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeen saajan kuoltua lapsilla TEL:n vähimmäisehtojen mukaisesti, kuitenkin niin laajennettuna,

- 1) että perhe-eläkkeeseen nähden ei noudateta TEL 4 a §:n 1 momentissa mainittua 40 vuoden ikärajoitusta eikä 3 vuoden aikarajoitusta. Viimeksi mainittua aikarajoitusta noudatetaan kuitenkin, jos edunjättäjä avioliiton solmisesta lähtien kuolemaansa saakka on ollut täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavassa määrin työkyvytön; ja
- 2) TEL 4 a §:ssä ja 4 b §:ssä mainitun 18 vuoden iän sijasta käytetään 21 vuoden ikää.

Lisäksi säätiö voi myöntää kuntouttamiseen liittyviä sekä muita TEL:ssa tarkoitettuja etuja.

Jos B-osaston toimintapiiriin kuuluvan työsuhde työnantajaan päättyy ennen kuin hän tai hänen edunsaajansa olisi oikeutettu saamaan eläkettä, heillä on oikeus B-osaston mukaisesta eläketurvasta muodostuneeseen sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien työeläkelakien mukaista vähimmäisturvaa vastaavan vapaakirjan ehtojen ja perusteiden mukaiseen vapaakirjaan.

Edellä tässä pykälässä tarkoitettujen etujen määräämisperusteet ja suuruus määräytyvät TEL:n, sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten sekä näiden sääntöjen mukaisesti.

A- JA B-OSASTOJEN YHTEISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ

18 § Eläkesäätiö ottaa TEL 12 §:n mukaisesti osaa eläkkeistä aiheutuvaan vastuuseen ja kuluihin.

19 § Eläkettä on haettava siten kuin TEL:ssa sekä sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä on säädetty. Hautausavustusta on haettava kirjallisesti eläkesäätiöltä. Hakemukseen on liitettävä säätiön määräämä selvitys.

20 § Eläkkeiden suorittaminen määräytyy TEL:n, sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisesti.

Jollei erääntynyttä eläke-erää ole nostettu kolmen vuoden kuluessa siitä, kun eläkkeeseen oikeutettu sai tietää, että eläke oli nostettavissa, tai kymmenen vuoden kuluessa eläkkeen erääntymispäivästä, on oikeus tähän eläke-erään menetetty.

Erääntyneelle eläke-erälle ei suoriteta korkoa.

21 § Eläkesäätiöllä on oikeus yksityisen työntekijän osalta siirtää näiden sääntöjen mukainen vastuunsa toiselle TEL:ssa tarkoitettua toimintaa harjoittavalle eläkelaitokselle.

Eläkesäätiön varat

22 § Eläkesäätiön peruspääoma on ..... markkaa.

Eläkesäätiöllä on oikeus vastaanottaa lahjoituksia ja avustuksia sekä muullakin laillisella tavalla lisätä omaisuuttaan.

23 § Eläkesäätiön eläkevastuu on laskettava erikseen A-osaston ja erikseen B-osaston mukaisen eläketurvan osalta sosiaali- ja terveysministeriön antamien ohjeiden mukaisesti.

24 § Eläkesäätiön varat on sijoitettava turvaavasti ja tuloa tuottavasti.

Sijoitusten ja saamisten vakuutena tulee olla TEL:ssä säädetty luottovakuutus.

Eläkesäätiön hallinto

Vaihtoehto 1.

25 § Eläkesäätiön päättämisvaltaa käyttää ja sen asioita hoitaa hallitus, jonka tehtävänä on myös edustaa säätiötä.

Eläkesäätiön hallitukseen kuuluu viisi varsinaista jäsentä, joista kullekin valitaan kaksi henkilökohtaista varamiestä. Varamiehiä valittaessa on samalla määrättävä heidän keskinäinen järjestyksensä. Jäsenet ja heidän varamiehensä valitaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan, ja tulee heidän kaikkien olla maassa asuvia Suomen kansalaisia. Työnantaja nimeää kolme varsinaista jäsentä ja näiden varamiehet säätiön toimintapiiriin kuuluvien työntekijöiden valitessa keskuudestaan kaksi jäsentä varamiehineen. Jos työntekijöiden valitsema hallituksen jäsen tai varajäsen lakkaa kuulumasta säätiön toimintapiiriin, katsotaan hänen eronneen hallituksesta, ja hänen tilalleen tulee asianomainen varamies.

Eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvat työntekijät käyttävät äänioikeuttaan siten, että he säätiön hallituksen määräämässä ajassa ja määräämällä tavalla toimittavat äänestyslippunsa hallitukselle, jonka tehtävänä on todeta vaalin tulos. Vaalissa on jokaisella toimintapiiriin kuuluvalla oikeus äänestää kuutta säätiön toimintapiiriin kuuluvaa työntekijää, joista äänestyslipussa ensimmäisenä oleva saa kuusi ääntä, toisena oleva viisi ääntä, kolmantena oleva

neljä ääntä, neljäntenä oleva kolme ääntä, viidentenä oleva kaksi ääntä ja kuudentena oleva yhden äänen. Hallituksen jäseniksi tulevat kaksi eniten ääniä saanutta ja heidän varamiehikseen neljä näiden jälkeen eniten ääniä saanutta siten, että kolmanneksi ja viidenneksi eniten ääniä saaneet tulevat eniten ääniä saaneen ja äänestyksessä neljännellä ja kuudennella tilalla olevat toiseksi suurimman äänimäärän saaneen henkilökohtaisiksi varamiehiksi äänimääriensä mukaisessa järjestyksessä.

(Säätiötä perustettaessa otetaan mukaan seuraava momentti, mutta jo vahvistettuja sääntöjä muutettaessa jätetään tämä momentti pois.)

Edellä sanotusta poiketen valitsee työnantaja eläkesäätiötä perustettaessa väliaikaisesti hallituksen kaikki jäsenet ja heidän varamiehensä. Näistä tulee kahden jäsenen ja heidän varamiestensä kuulua säätiön toimintapiiriin. Säätiön tultua rekisteröidyksi on hallituksen viipymättä järjestettävä 3 momentissa tarkoitettu äänestys säätiön toimintapiiriin kuuluvien hallituksen jäsenten ja heidän varamiestensä valitsemiseksi vastaavien väliaikaisten jäsenten ja varamiesten tilalle hallituksen toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi.

Hallitus valitsee ensimmäisessä kokouksessaan, jonka kutsuu koolle työnantajan nimeämä hallituksen jäsen, keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Hallituksen puheenjohtajalle ja jäsenille korvataan se ansion menetys, jonka hän kärsii, jos kokous pidetään työaikana. Jos kokous pidetään työajan jälkeen maksetaan heille kokouspalkkiona valtion komiteoiden puheenjohtajille ja jäsenille vahvistettujen palkkioiden määrä. Matkakustannuksista suoritetaan kohtuullinen korvaus.

Vaihtoehto 2.

25 §

Eläkesäätiön päättämisvaltaa käyttää ja sen asioita hoitaa hallitus, jonka tehtävänä on myös edustaa säätiötä.

Eläkesäätiön hallitukseen kuuluu viisi varsinaista jäsentä, joista kullekin valitaan kaksi henkilökohtaista varamiestä. Varamiehiä valittaessa on samalla määrättävä heidän keskinäinen järjestyksensä. Jäsenet ja heidän varamiehensä valitaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan, ja tulee heidän kaikkien olla maassa asuvia Suomen kansalaisia. Työnantaja nimeää kolme varsinaista jäsentä ja näiden varamiehet, ja säätiön toimintapiiriin kuuluvien työntekijöiden keskuudesta valitaan kaksi jäsentä varamiehineen. Jos työntekijöiden valitsema hallituksen jäsen tai varajäsen lakkaa kuulumasta säätiön toimintapiiriin, katsotaan hänen eronneen hallituksesta ja hänen tilalleen tulee asianomainen varamies.

Eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvia työntekijöitä edustavien jäsenten ja heidän varamiestensä valinnan suorittavat yhteistoiminnasta yrityksissä annetussa laissa tarkoitetut henkilöstön edustajat. Hallituksen (säätiötä perustettaessa työnantajan) asiana on vaalin toimittamista varten kutsua koolle edellä tarkoitetut henkilöstön edustajat. Tästä kokouksesta on soveltuvin osin voimassa mitä säätiön hallituksen kokouksesta on näissä säännöissä määrätty. Valintaa koskeva pöytäkirja on toimitettava säätiön hallitukselle (säätiötä perustettaessa työnantajalle).

Hallitus valitsee ensimmäisessä kokouksessaan, jonka kutsuu koolle työnantajan nimeämä hallituksen jäsen, keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Hallituksen puheenjohtajalle ja jäsenille korvataan se ansion menetys, jonka hän kärsii, jos kokous pidetään työaikana. Jos kokous pidetään työajan jälkeen maksetaan heille kokouspalkkiona valtion komiteoiden puheenjohtajille ja jäsenille vahvistettujen palkkioiden määrä. Matkakustannuksista suoritetaan kohtuullinen korvaus.

26 §

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta. Jos varsinainen jäsen on estynyt tai esteellinen, on asianomaisen henkilökohtainen varamies kutsuttava hänen tilalleen. Kokouskutsu on toimitettava vähintään kolme päivää ennen kokousta. Kokous voidaan kuitenkin pitää ilman edellä mainittua kutsua, jos kaikki varsinaiset jäsenet ovat saapuvilla.

Hallitus on muissa paitsi 34 §:ssä mainituissa tapauksissa päätösvaltainen, kun vähintään kolme jäsentä, joista yksi puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja, on saapuvilla. Päätökset hallituksen kokouksissa tehdään yksinkertaisella ääntenenemmistöllä. Kullakin jäsenellä on yksi ääni. Äänten mennessä tasan ratkaisee vaaleissa arpa ja muissa asioissa puheenjohtajan ääni.

Hallituksen kokouksissa on pidettävä pöytäkirjaa, johon merkitään saapuvilla olevat, tehdyt ehdotukset ja päätökset sekä toimitetut äänestykset.

27 §

Hallituksen tehtävänä on

- 1) ratkaista eläkettä sekä muita etuja koskevat asiat;
- 2) hoitaa eläkesäätiön varojen sijoituksia;
- 3) päättää säätiön kiinteän omaisuuden luovuttamisesta ja kiinnittämisestä;
- 4) valmistaa säätiön tilinpäätös ja toimintakertomus päättyneeltä toimintavuodelta sekä huolehtia tilintarkastusilmoituksen tekemisestä sosiaali- ja terveysministeriölle ja eläketurvakeskukselle;
- 5) vuosittain ennen huhtikuun loppua toimittaa sosiaali- ja terveysministeriölle ja eläketurvakeskukselle vahvistetun kaavan mukainen kertomus säätiön toiminnasta ja tilasta;
- 6) ottaa säätiön juoksevien asiain hoitamista varten toimihenkilöt ja vapauttaa heidät toimestaan sekä määrätä heidän palkkansa ja muut toimenhoitonsa ehdot;
- 7) pitää toimintapiiriin kuuluvista ja kuuluneista työntekijöistä tarkkaa luetteloa säätiön toimintaan nähden tarpeellisine tietoineen;
- 8) antaa sosiaali- ja terveysministeriölle ja eläketurvakeskukselle niiden tarpeellisiksi katsomat tiedot;
- 9) huolehtia siitä, että lain määräämät rekisteri-ilmoitukset tehdään viipymättä; sekä
- 10) pitää huolta muista säätiötä ja sen etua koskevista asioista.

Edellisen momentin 1, 4, 5, 7, 8, 9 ja 10 kohdassa mainittuja tehtäviä on hallituksella oikeus antaa jollekulle hallituksen jäsenelle taikka eläkesäätiön toimihenkilölle, mikäli tämä on maassa asuva Suomen kansalainen.

28 §

Eläkesäätiön nimen kirjoittavat hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja yhdessä tai jompikumpi heistä yhdessä hallituksen varsinaisen jäsenen tai hallituksen siihen valtuuttaman säätiön toimihenkilön kanssa.

Tilinpäätös

29 §

Eläkesäätiön tilit päätetään kalenterivuosittain.

Eläkesäätiön hallinnon ja tilien tarkastamista varten valitaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan vähintään kaksi varsinaista tilintarkastajaa ja näille henkilökohtaiset varamiehet, joista ainakin yhden tilintarkastajan ja hänen henkilökohtaisen varamiehensä tulee olla säätiön toimintapiiriin kuuluva ja vähintään yhden tilintarkastajan ja hänen henkilökohtaisen varamiehensä keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja, hyväksytty tilimies tai sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön hyväksymä muu tilintarkastaja.

Eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvan tilintarkastajan sekä hänen varamiehensä valinnassa noudatetaan samaa menettelyä kuin toimintapiiriin kuuluvien hallituksen jäsenten valinnassa, työnantajan nimetessä toisen tilintarkastajan varamiehineen.

30 §

Eläkesäätiön hallituksen on ennen kunkin vuoden maaliskuun loppua annettava toimintakertomus, tilinpäätös ja muut tarvittavat asiakirjat edelliseltä vuodelta tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkasta-

jien tulee tarkastuksen toimitettuaan antaa hallitukselle kirjallinen lausunto säätiön hallinnosta ja tileistä ennen seuraavan huhtikuun 20 päivää.

Toimintakertomus ja tilinpäätös sekä tilintarkastajien lausunto on hallituksen toimesta pidettävä eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvien sekä eläkkeen saajien nähtävänä työnantajan tai säätiön toimistossa.

31 § Eläkesäätiön kirjanpito on laadittava siten, että siitä käyvät selville erikseen A- ja B-osaston mukainen eläkevastuu.

Erinäisiä määräyksiä

32 § Asianosainen, joka ei tyydy eläkettä koskevaan päätökseen, saa hakea siihen muutosta kirjallisella valituksella siten kuin TEL:ssä on säädetty.

33 § Jos havaitaan, ettei eläkesäätiöllä itsellään ole riittävästi varoja käytettävissä tai työnantajalta saatavissa toimintansa ennallaan jatkamista varten, on säätiön hallituksen viipymättä ryhdyttävä toimenpiteisiin säätiön purkamiseksi.

34 § Näiden sääntöjen muuttamisesta, eläkesäätiön purkamisesta, sen vastuun siirtämisestä tai säätiön yhtymisestä toiseen eläkesäätiöön päättää säätiön hallitus, joka tässä pykälässä mainituissa asioissa on päätösvaltainen vain täysilukuisena.

35 § Eläkesäätiötä purettaessa on niillä säätiön suoritus- tai konkurssipesän varoilla, joita ei ole laissa säädetyn etuoikeusjärjestyksen mukaan käytettävä muihin tarkoituksiin, turvattava eläkkeellä olevien sekä

kaikkien säätiön toimintapiiriin kuuluvien ja kuuluneiden työntekijäin ja heidän omaistensa vastaiset eläkkeet siten kuin eläkesäätiölain 22 §:ssä on säädetty.

36 §

Jos eläkesäätiölle jää varoja sen jälkeen kun se on suorittanut velkansa ja täyttänyt kaikki muutkin sitoumuksensa, käytetään ne kaikkien jo alkaneiden ja vastaisten eläkkeiden samassa suhteessa tapahtuvaan korottamiseen.

SAÄNNÖT, JOTKA SISÄLTÄVÄT REKISTERÖIMÄTÖNTÄ LISÄETUA

Mikäli eläkesäätiön tarkoituksena on vastata myös sellaisista lisäeduista, joita ei rekisteröidä TEL 11 §:n mukaisiksi lisäeduiksi, aiheuttaa tämä lisäyksiä mallisääntöihin sekä muutoksia ainakin seuraaviin mallisääntöjen pykäliin:

2 §	eläkesäätiön tarkoitus
21 §	vastuun siirto
23 §	eläkevastuun laskeminen
24 §	luottovakuutus
31 §	kirjanpito
32 §	muutoksenhaku
35 §	varojen käyttö eläkesäätiötä purettaessa
37 §	voimaantulosäännös